

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут культурології
Національної академії мистецтв України**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State University of the Humanities
Institute of Culturology
of the National academy of Arts of Ukraine**

**УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА:
МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
Науковий збірник**

**UKRAINIAN CULTURE:
THE PAST, MODERN WAYS OF DEVELOPMENT
Scientific journals**

**Напрямок: *Культурологія*
Branch: *Culturology***

**За загальною редакцією *В.Г. Виткалова*
Editor-in-Chief *V. Vytkalov***

**Засновано у 1995 році
Founded in 1995**

***Випуск 35*
*Issue 35***

**Рівне: РДГУ, 2020
Rivne: Rivne State University in the Humanities, 2020**

ББК 63.3(4Укр)-7

У45

УДК94(477)

Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет та Інститут культурології Національної академії мистецтв України; видавець: Рівненський державний гуманітарний університет

Збірник перереєстрований МОН України як фахове видання з культурології (Додаток № 8 до наказу МОН України № 374 від 13.03.2017 р.)

Друкується за рішенням вчених рад РДГУ (протокол № 10 від 28 листопада 2019 р.) та Інституту культурології НАМ України (протокол № 5 від 27 жовтня 2020

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE): ISSN № 2518-1890 (Print)

Видання індексується: Видання індексується: Index Copernicus (Польща), Google Scholar, «Cosmos» (США) та «Research Gate», «Research Bible» (Німеччина); «CEEOL»; «Cite factor»; European Reference Index for the Humanities (ERIH) to NSD.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації видано Міністерством юстиції України, серія КВ № 22258-12158 ПР від 20.05.2016 р.

Головний редактор:

Muszkieta Radoslaw – prof. UMK profesor uniwersytetu Katedra Kultury Fizycznej Nicolaus Copernicus University, Toruń, експерт Міністерства національної освіти (Республіка Польща)

Редакційна колегія:

Виткалов Сергій Володимирович – доктор культурології, професор кафедри культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету, (Україна), заступник головного редактора

Виткалов Володимир Григорович – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, відповідальний секретар, (Україна)

Гончарова Олена Миколаївна – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-менеджмента та індустрії дозвілля КНУКіМ, (Україна)

Петрова Ірина Владиславівна – доктор культурології, професор, завідувач кафедри івент-менеджменту та індустрії дозвілля КНУКіМ, (Україна)

Шабанова Юлія Олександрівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії і педагогіки НТУ «Дніпровська політехніка», (Україна)

Татарнікова Анжеліка Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хорового диригування Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, (Україна)

Zukow Walery – Associative professor, Department of Spatial Management and Tourism, Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, (Poland)

Мартич Руслана Василівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Київського університету імені Б. Грінченка, (Україна)

Копієвська Ольга Рафаїлівна – доктор культурології, професор, завідувач кафедри арт-менеджменту та івент-технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, (Україна)

Афоніна Олена Сталівна – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури НАККіМ, (Україна)

Яковлев Олександр Вікторович – доктор культурології, директор, Київська муніципальна академія естрадного циркового мистецтва, (Україна)

Скорик Адріана Ярославівна – доктор мистецтвознавства, професор, проректор з наукової роботи Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, (Україна)

Душний Андрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти (МАНПО), (Україна)

Герчанівська Поліна Евальдівна – доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурології та інформаційних комунікацій НАККіМ, (Україна)

Сташевська Інна Олегівна – доктор педагогічних наук, заслужений діяч мистецтв України, професор Харківської державної академії культури, (Україна)

Сташевський Андрій Якович – доктор мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри народних інструментів, Харківська державна академія культури, (Україна)

Жукова Наталія Анатоліївна – доктор культурології, доцент, заст. директора з наукової роботи Інституту культурології Національної академії мистецтв України, (Україна)

Личкова Володимир Анатолійович – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри гуманітарних дисциплін НАККіМ, (Україна)

Андрущенко Тетяна Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри етики та естетики НПУ імені М.П. Драгоманова, (Україна)

Шейко Василь Миколайович – доктор історичних наук, професор, ректор Харківської державної академії культури, академік НАМ України

Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Вип. 35 / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов ; редкол.: Г. П. Чміль, В. Г. Виткалов, П. Е. Герчанівська та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2020. 290 с.

ISSN 2518-1890

Редагування англomовного тексту анотацій – канд. пед. наук, доц. кафедри практики англійської мови РДГУ **Фрідоріх А.В.**

Рецензент: **Панченко В.І.** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри етики, естетики і культурології Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка; **Демчук Р.В.** – доктор культурології, професор кафедри культурології Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-культурологічної проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем української культури. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-культурною спадщиною.

ISSN 2518-1890

Розділ IV. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

Part IV. SUMMARIES, REVIEWS, REPORTS

УДК 328.11.7

НАРОДНА МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ

Виткалов Сергій Володимирович – доктор культурології, професор кафедри культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<http://orcid.org/0000-0001-5345-1364>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v35i0.393>
sergiy_vsv@ukr.net

Рецензія на монографію: Фабрика-Процька О. Р. Народна музична культура лемків і русинів Карпатського регіону: традиція, трансформація, ідентифікація. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника»; підприємець Супрун В. П., 2020. 492 с. + 24 іл.

Одним із важливих питань сучасної гуманітаристики є комплексне осмислення культурно-мистецьких процесів на регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях. Актуальним постає й пошук методологічних стратегій, які б дозволили дослідити проблему культурної ідентичності простору багатоетнічних регіонів. Однією з таких контактних зон значної кількості культур є етнографічне розмаїття населення Карпатського регіону.

Авторка зазначеної вище монографії – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Ольга Фабрика-Процька – впродовж тривалого часу розробляє проблематику музичної регіоналістики, про що засвідчує й її попереднє монографічне дослідження пісенної культури лемків України¹, а також численні статті в наукових виданнях України та зарубіжжя, опубліковані останнім часом.

Особливості розташування українців регіону в смузі міжетнічного прикордоння, зокрема України, Словаччини, Польщі, постійна небезпека бути асимільованими викликали захисну протидію, насамперед, у відстоюванні власного культурного простору. Така протидія сприяла збереженню самобутньої народної творчості лемків і русинів, яка і в наш час окремими реліктами засвідчує високий духовний потенціал етносу. Саме ці аспекти й стали провідними в аналізованій монографії.

Вивчення музичної культури лемків та русинів Карпатського регіону несе в собі розмаїття інформації про історію горян, їх світогляд, морально-етичні норми, пісні, обряди, танець, народне мистецтво загалом, теоретичне осмислення яких є одним з основних напрямів вивчення у культурології. Актуальність проблематики підкреслюється й її суголосністю до процесів європейських історичних та мистецтвознавчих досліджень² потребою осмислення особливостей динаміки і сучасного стану функціонування музичної фольклорної традиції лемків і русинів на пограниччі України, Польщі, Словаччини в контексті їх культурної ідентичності.

Об'єктом зацікавлення авторки є музична культура тієї частини української етнічної спільноти, якій властиві різні історичні найменування в залежності від країн, де вони живуть: лемки, руснаки, руси, малоруси, карпаторуси, русини, підкарпатські русини, закарпатські русини, русини-українці, рутени тощо. Вони більш-менш компактно заселяють регіон Північно-Східної Словаччини в словацько-україно-польському пограниччі (русини) та обабіч головного Карпатського хребта від рік Сяну з Солинкою на сході до Попраду з Дунайцем на заході, між Польщею і Словаччиною (лемки).

Метою дослідження О. Фабрики-Процької є специфіка буття народної музичної культури лемків і русинів Карпатського географічного ареалу упродовж ХХ – поч. ХХІ ст. у її різноманітних формах функціонування (збереження, відродження, трансформації) як чинника національної ідентифікації. Для реалізації мети виокремлено взаємопов'язані завдання, що слугували основою структурування роботи.

Монографія складається зі вступу, чотирьох розділів («Джерельні та теоретико-методологічні засади вивчення музичної культури лемків і русинів», «Історико-культурна ідентифікація карпатського пограниччя», «Характеристика народної музичної культури лемків та русинів Карпатського регіону ХХ – початку ХХІ століття», «Інституційність функціонування культури лемків і русинів: досвід України та діаспори»).

Рецензована монографія порушує складні питання на перетині сучасної історії, культурології, етномузикознавства та краєзнавства, розширює спектр питань функціонування міжетнічних та внутрішньо-етнічних контактів, окреслює складні площини національної й культурної ідентифікації

та асиміляції. Авторка залучає до джерельної бази чимало різнопланових і різночасових джерел (наукових, публіцистичних, мемуарних, аудіо-візуальних), що дає можливість їй глибше пізнати історію, фольклорну традицію, культуру лемків та русинів України, Польщі та Словаччини. Ілюстрації монографії суттєво доповнюють теоретичний матеріал роботи, а наведені нотні зразки сприяють унаочненню розуміння популярності та поширення лемківських і русинських пісенних традицій на сучасному етапі.

Погляд на народну музичну культуру крізь призму ідентифікації дав змогу авторці простежити сучасні тенденції у середовищі лемків-переселенців в Україні, лемків Польщі та русинів на території Східної Словаччини. Такий підхід вимагає високої організованості, цілеспрямованості, наполегливості, мобільності, віри у дослідницько-пошуковій роботі, проведеної як на теренах України, так і Словаччини та Польщі. Як результат, дослідниця отримала цікавий емпірично-фактологічний матеріал і досвід особистої комунікації як із представниками субетносів вищезгаданих країн, так і з митцями професійного та аматорського рівня.

Наукова новизна монографії не викликає сумнівів, оскільки її визначає системний підхід до комплексного наукового осмислення музичного фольклору і його трансформації як маркерів культурної й етнічної ідентичності його носіїв, введення до наукового обігу значної кількості іноземних джерел, аудіовізуальних та нотних матеріалів.

Визначення пріоритетних фольклорних обрядових і необрядових жанрів музичної культури лемків і русинів Карпатського регіону та динаміка їх побутування дозволили авторці дослідити зразки трансформації фольклорної традиції лемків і русинів, що репрезентовані мистецькими формами виконавства, фестивального руху, музейництва. Трансформаційні процеси, що відбулися в останні десятиліття, на жаль, зумовили втрату безпосереднього середовища побутування музичного фольклору лемків і русинів. Їх вторинні форми репрезентації сьогодні представлені на концертних сценах Словаччини виступами Піддуклянського мистецького народного ансамблю «ПУЛС», фольклорними колективами «Курівчан» (Курів), «Карпатянин-сеньйор», «Свидничанка», дитячим фольклорним ансамблем «Маковичка» (Свидник) та ін., фольклорними колективами «Лемковина», «Кичера», «Лемківський перстеник», «Грабовчане», «Веретено», гуртами «Лабірськи бетяре», «Серенча» та ін. – у Польщі, народною аматорською хоровою капелюю «Бескид» (Івано-Франківськ), ансамблем пісні і танцю «Лемковина» (Львів), народним самодіяльним лемківським фольклорно-етнографічним ансамблем пісні і танцю «Студенька» (Калуш) і ін. колективами України.

Серед співаків Словаччини, які популяризують русинську народну пісенність слід назвати М. Мачошкову, Г. Сервіцьку, М. Кондачову. В Україні лемківську пісенну культуру популяризують Г. Чеберенчик (Аничка), С. Федина, Х. Соловій, О. Муха, Г. Баранкевич, вокальна формація «Пікардійська терція», гурт «Плач Єремії», «Kozak System». На території Польщі відомою є співачка Ю. Дошна.

Народна музична культура лемків і русинів Карпатського регіону в наш час яскраво відображена на численних міжнародних й регіональних фольклорних фестивалях лемківської і русинської культури, а саме: «Дзвони Лемківщини» (м. Монастирська, Тернопільська обл.), «Гомін Лемківщини» (м. Зимна Вода, Львівська обл.), «Лемківські пацюрки» (м. Монастирська, Тернопільська обл.), «Лемківська Вагра» (м. Ждиня, Польща), «Світ під кичерою» (с. Курів), Свято культури русинів-українців у Свиднику, Фестиваль фольклору русинів-українців Словаччини у Камійонці (Словаччина), Фестиваль виконавців народних та авторських пісень русинів-українців Словаччини «Маковицька струна» (м. Бардіїв, м. Пряшів, Словаччина) та ін.

Суспільно-культурну складову сфери побутування музичної культури субетнічних груп доповнює і характеристика діяльності міських і обласних суспільно-культурних товариств «Лемківщина» (Україна), «Всеукраїнського товариства «Лемківщина» (ВУТЛ), Львівської молодіжної громадської організації «Молода Лемківщина» (ЛМГО «Молода Лемківщина»), Світової федерації українських лемківських об'єднань (СФУЛО) в Україні, «Об'єднання лемків Польщі» (ОЛП), «Стоваришіння лемків», «Лемко Союз» (США), «Організація Оборони Лемківщини» (США) тощо.

Авторка у висновках констатує, що «починаючи з 90-х років ХХ ст. соціополітичні трансформаційні процеси, що відбуваються у Польщі, Словаччині та Україні, сприяють асиміляційним процесам, розвитку полонізації та словакізації українців у цих країнах». Проте, незважаючи на субетнічну та поліетнічну розмаїтість культурного простору України та сусідніх держав із своєрідними особливостями регіонів, усіх українців поєднують спільні риси етноментальності, фольклору, мови тощо.

Важливо, що вивчення народної музичної культури Карпатського пограниччя знайде своє безпосереднє теоретичне і практичне використання. Матеріали монографії сприятимуть подальшим дослідженням у культурології, мистецтвознавстві, фольклористиці, можуть бути використані в навчальній роботі в курсах із культурології, етнографії, етномузикології, музичного краєзнавства, народно-інструментального виконавства та ін.

Примітки

¹ Фабрика-Процька О. Пісенна культура лемків України (XX–XXI ст.): монографія. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2013. 328 с.

² Szyndler M. Ludowa kultura muzyczna Śląska Cieszyńskiego ze szczególnym uwzględnieniem Beskidu Śląskiego. Folklor pieśniowy Istebnej, Koniakowa i Jaworzynki – źródła repertuarowe a ich transformacje: monografia. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2017. 360 s.

ХРИСТІЯНСЬКО-ВІЗАНТІЙСЬКИЙ БАЗИС КУЛЬТУРИ БРИТАНІЇ-АНГЛІЇ Й РУСИ-УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ НАЦІОНАЛЬНОГО МИСЛЕННЯ

Андросова Дарія Володимирівна – доктор мистецтвознавства, професор,
Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової
<http://orcid.org/0000-0002-5951-8416>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v35i0.394>
dashaelena@gmail.com

Рецензія на монографію доцента кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової Соколової А. В. Традиції лицарсько-аристократичної культури Британії-Англії й Русі-України. Монографія. Астропринт. Одеса, 2020. 312 с.

Монографія «Традиції лицарсько-аристократичної культури Британії-Англії й Русі-України» доц. А. Соколової присвячена дослідженню феномена культурних зв'язків країн Британії-Англії і Русі-України. Авторка відстежує численні і різноманітні релігійно-культурні контакти британців і русів, а згодом англів і українців від доби Київської Русі і, фактично, до початку XIX ст., коли яскравим явищем культурного життя Англії і Європи загалом стає Оксфордський (тракторіанський) рух, спрямований на об'єднання Неподіленої церкви через діалог Англіканства з Православ'ям.

Виявлено причини тяжіння британського язичництва до християнських цінностей, розглянула етапи виникнення і зміцнення релігійно-культурних відносин Британії і Русі, пов'язані з традиціями візантійського Православ'я та місіонерством британсько-ірландських ченців у Русі, а також шлюбними відносинами між візантійськими, британськими та князівськими династіями доби Середньовіччя.

А. Соколова розглядає витоки й еволюцію жанру англійської маски, що став унікальним явищем в історії світової культури. Дослідники з багатьох країн світу зверталися до проблеми вивчення жанру Масок як «раннього» тюдоровського, так і «пізнього» стюартовського періоду. Найчастіше ці розвідки мали узагальнюючий характер. Тож уперше в українському науковому просторі А. Соколова представила матеріали англійських видань про витоки англійської Маски, пов'язаної з друїстичними зібраннями, язичницьким святкуванням Сатурналії і протосалонними візантійськими театральними-музичними бенкетами.

Язичницькі коріння вистав англійських придворних Масок мають аналогії з імператорськими театральними-музичними виставами, бенкетами, зібраннями аристократії в ранній Візантії, що, поза сумнівом, мало безпосередній вплив на британсько-кельтську, англійську, слов'яно-руську і українську культуру. Маски ставилися в рамках загальноприйнятих норм суспільства, підпорядкованого законам суворої ієрархії, суспільства, в якому строго дотримувалися патріархальні цінності. Завдяки участі Королеви та її придворних дам у виставах, помітною стала тенденція до збалансованого перерозподілу гендерних ролей у суспільстві. Функція Маски – продемонструвати фінансову стабільність Англії іноземним послам.

В аналізованій монографії підкреслено сакральний-ритуальний аспект танцю, який через відповідні танцювальні традиції Франції та Італії, наслідував візантійську театралізовану-церемоніальну спадщину.

Природа англійського придворного танцю, по суті, космополітична. Саме танець у Масці є засобом залучення багатонаціональної аудиторії вищого стану. В процесі танцю глядач отримував можливість «проникнути» до англійського двору, зрозуміти його устрій, перейнятися «духом» придворної культури Англії. Танець робив Короля Розпорядником світу, розкривав його божественне призначення.

У духовній культурі Британії-Англії простежуються спільні коріння. Так, бардівська спадщина мала аналогії з кобзарською спадщиною в Україні. Можна відстежити паралелі і між традиціями кельтських друїдів, давньоруських волхвів та українських козаків-характерників. І сьогодні англійське й католицьке віросповідання засвідчують укоріненість православних традицій, пов'язаних із візантійським християнським Сходом.

ЗМІСТ

Розділ I. ДИНАМІКА КУЛЬТУРИ. КУЛЬТУРНА ПАМ'ЯТЬ.

КУЛЬТУРА ТА ТРАДИЦІЇ

<i>Причепій Є.М.</i> Цикл вагітності жінки в множинах знаків на археологічних артефактах та орнаментах рушників Поділля	3
<i>Гончарова О.М.</i> Феномен жіночого мистецтва Артемізії Джентілескі у ранньомодерний період італійської культури	11
<i>Холодинська С.М.</i> Філософські засади французької гуманістики: досвід кінця XIX – першої половини XX століття	20
<i>Саранча В.І., Шабуніна В.В., Тур О.М., Бутко Л.В., Василенко Д.П.</i> Культурна пам'ять про першу світову війну: регіональний вимір	27
<i>Лукашева Л.Т.</i> Феномен творчої особистості М. М. Синельникова в соціокультурному просторі Харкова кінця XIX – початку XX століття : особистість і місто	35
<i>Романюк Л.Б.</i> Мистецька діяльність Адама Дідура в контексті світової та вітчизняної музичної культури	44
<i>Шостак В.М.</i> Культурно-моральні цінності еліти в трактуванні В. К. Липинського	50
<i>Obukh L.</i> Traces of works of Stanislaw Moniuszko in contemporary cultural projects in Ukraine	57
<i>Черняк І.В.</i> Культуротворча діяльність О. С. Сокальського	63
<i>Совгира Т.І.</i> Суперечливість положень «технофобії» та «технофілії» у дзеркалі культурологічної думки	69
<i>Щербакова Г.М.</i> Сучасне українське весілля в умовах глобалізації : традиції та новації у весільному ритуалі: культурологічний аспект	75

Розділ II. ПРОБЛЕМИ І СУПЕРЕЧНОСТІ СУЧАСНОГО

КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

<i>Бровко М.М.</i> Когнітивно-креативний потенціал української культури: історія і майбутнє	84
<i>Смирна Л.В.</i> Політика неофіційного: до проблеми інтерпретації українського мистецького нонконформізму	90
<i>Мартинова С.П., Андрущенко Т.В.</i> Релігійна маргінальність як страх свободи в культурі протестантизму	96
<i>Великанич С.Р.</i> Типологія музичної іконографії в архітектурі Львова кінця XIX – початку XX століття	103

<i>Маслак В.І., Тур О.М., Шабуніна В.В., Саранча В.І.</i> Блогінг як специфічне явище культурної діяльності та комунікації в соціумі : генеза та метаморфози значеннєвого поля	109
<i>Пригода Т.М., Москвич О.Д.,</i> Медіатрансформації та івент-технології в сучасній театральній культурі: український контекст	115
<i>Шабуніна В.В., Тур О.М., Василенко Д.П., Саранча В.І.</i> Феномен скандалу як специфічної форми соціокультурної комунікації	122
<i>Гаєвська Т.І.</i> «Культурний продукт» у контексті культурної діяльності	127
<i>Виткалов В.Г., Куклінська В.В.</i> Фаховий коледж культури та мистецтв і проблеми функціонування галузі	133
<i>Добіна Т.Г.</i> Організаційна культура: чинник підвищення ефективності функціонування соціальних служб	138
<i>Пригода Т.М.</i> Мінімалізм, дзен, карантин у сучасній культурі: спроба усвідомленого споживацтва	143
<i>Ліфінцева О.В.</i> Постаць митця в організаційно-функціональній системі культурної дипломатії України	149
<i>Майрахович Ю.</i> Конструювання регіонального простору Східної Галичини: культурно-мистецька практика	156
<i>Козінчук В.Р.</i> Знаки і символи українських неканонічних ікон христологічного типу XVIII–XIX ст.	162

Розділ III. КУЛЬТУРА ТА СУСПІЛЬСТВО.

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНИХ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Головей В.Ю., Столярчук Н.М.</i> Українські художні музеї та галереї в часи пандемії: новий досвід культурного менеджменту	169
<i>Бабушка Л.Д.</i> Фестивація: технології полікультурного конструювання	175
<i>Дичковський С.І.</i> Індустріальна спадщина в сучасних парадигмах інформаційного суспільства	180
<i>Бегаль Т.О.</i> Музейна експозиція: проблеми інтерпретації поняття у культурологічних дослідженнях	190
<i>Ольговський С., Пустовалов В.</i> Науково-дослідна робота в національному заповіднику «Хортиця». Становлення та розвиток	195
<i>Москаленко А.В.</i> Археологічна експедиція як культурне явище: термінологічний аналіз	202
<i>Вишневська Г.Г., Булгакова Н.</i> Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва Київщини як туристичні об'єкти	208
<i>Хлистул Ю.І.</i> Програма розпису православного храму як культурологічна проблема	214
<i>Рішняк О.Б.</i> Сучасна реставраційна діяльність: основні напрями, завдання та пріоритети	220
<i>Крупа І., Вишневська Г.</i> Проблеми збереження культурної спадщини: зарубіжний та український досвід	227

<i>Турчак Л.І.</i> Творчість Сергія Лифаря: досягнення у мистецтві хореографії	232
<i>Пожарська О.Ю.</i> Репрезентація цирку у кінематографі	239
<i>Бабій Н.П.</i> Феномен «Колумба». успіх стратегій провінційного фотоклубу	245

Розділ IV. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

<i>Виткалов С.В.</i> Народна музична культура як фактор національної самоідентифікації	252
<i>Андросова Д.В.</i> Християнсько-візантійський базис культури Британії-Англії й Русі-України крізь призму національного мислення	254
<i>Чукасян Л.Б.</i> История армянской диаспоры Украины: опыт культурологической рефлексии	255
<i>Андрійцьо В.М., Шетеля Н.І.</i> Театр Закарпаття: шлях до його професіоналізації (1930–1945 рр.)	256
<i>Климчук І.С.</i> Феномен національного в радянській культурі (на прикладі хореографічного мистецтва)	266
<i>Григорчук Т.В., Тадля О.М.</i> Ностальгія як чинник поширення культурних продуктів	270
<i>Герчанівська П.Е.</i> Аналіз теорій міжнародної міграції	277

CONTENTS

Part I. DYNAMICS OF CULTURE. CULTURAL MEMORY.

CULTURE AND TRADITIONS

<i>Prychepii Y.</i> Woman's pregnancy cycle in sets of signs on archaeological artifacts and ornaments of Podillia towels	3
<i>Goncharova O.</i> The phenomenon of women art of Artemisia Gentileschi in the early modern period of italian culture	11
<i>Kholodynska S.</i> Philosophical foundations of french humanistics: experience of the end of the XIX th century-the first half of the XX th century	20
<i>Sarancha V., Shabunina V., Tur O., Butko L., Vasylenko D.</i> World war i cultural memory: a regional court dimension	27
<i>Lukasheva L.</i> Culturological reflection of the M. M. Sinelnikov`s creative phenomenon in modern scientific understanding	35
<i>Romaniuk L.</i> Artistic activity of Adam Didur in the context of world and domestic musical culture	44
<i>Shostak V.</i> Cultural and moral values of the elite in the interpretation of V. Lypynsky	50
<i>Обух Л.</i> Творчість Станіслава Монюшка в сучасних культурних проєктах України	57
<i>Cherniak I.</i> Cultural activity of O. S. Sokalskyi	63
<i>Sovhyra T.</i> The contradictory nature of the «Technophobia» and «Technophilia» provisions in the mirror of cultural literature	69
<i>Shcherbakova H.</i> Modern ukrainian wedding under the conditions of globalization: traditions and innovations in the wedding ritual	75

Part II. PROBLEMS AND CONTRADICTIONS OF

MODERN CULTURAL PROCESS

<i>Brovko M.</i> Cognitive and creative potential of Ukrainian culture: history and future	84
<i>Smyrna L.</i> Policy of unofficial: on ukrainian artistic nonconformism interpretation problem	90
<i>Martynova S. Andrushchenko T.</i> Religious marginalityas a fear of freedom in the culture of protestantism	96
<i>Velykanych S.</i> Typology of musical iconography in the architecture of Lviv of the end of XIX – early XX century	103
<i>Maslak V., Tur O., Shabunina V., Sarancha V.</i> Blogging as a specific phenomenon of cultural activity and communication in society: genesis and metamorphosis of the sense field	109
<i>Prygoda T., Moskvych O.</i> Media transformations and event technologies in modern theater culture: ukrainian context	115

<i>Shabunina V., Tur O., Vasylenko D., Sarancha V.</i> Phenomenon of scandal as a special form of social and cultural communication	122
<i>Hayevska T.</i> «Cultural product» in the context of cultural activities	127
<i>Vytkalov V., Kuklynska V.</i> Professional college of culture and arts and the problems of operating the industry	133
<i>Dobina T.</i> Organizational culture: a factor of increasing the efficiency of functioning of social services	138
<i>Prygoda T.</i> Minimalism, zen, quarantine in modern culture: attempt at conscious consumption	143
<i>Lifintseva O.</i> The figure of the artist in the organizational and functional system of cultural diplomacy of Ukraine	149
<i>Maikhrovych Y.</i> Construction of the regional space of Eastern Galicia: cultural and artistic practice	156
<i>Kozinchuk V.</i> Signs and symbols of ukrainian non-canonical icons of christological type of XVIII–XIX centuries	162

Part III. CULTURE AND SOCIETY.

CULTURE OF PROFESSIONAL SPHERE OF ACTIVITY

<i>Golovei V., Stoliarchuk N.</i> Ukrainian art museums and galleries during the pandemic: the new experience of cultural management	169
<i>Babushka L.</i> Estivation: technologies of polycultural design	175
<i>Dychkovskyy S.</i> Industrial heritage in modern information society paradigms	180
<i>Behal T.</i> Museum exposition: problems of interpretation of the concept in cultural research	190
<i>Olgovskiy S., Pustovalov V.</i> Research work in «Khortytsia» national reserve	195
<i>Moskalenko A.</i> Archaeological expedition as a cultural phenomenon: terminological analysis	202
<i>Vyshnevskaya H., Bulgakova N.</i> Parks-monuments of landscape gardening art of the Kiev region as a tourist attraction	208
<i>Khlistun Y.</i> The orthodox temple painting program as a cultural problem	214
<i>Rishnyak O.</i> Modern conservation activity :main directions, tasks and priorities	220
<i>Krupa I., Vyshnevskaya H.</i> Problems of conservation of cultural heritage: foreign and Ukrainian experience	227
<i>Turchak L.</i> Serge Lifar's artistic activity, achievements in choreography	232
<i>Pozharskaya E.</i> Circus representations in cinema	239
<i>Babii N.</i> The phenomenon of «Columbus». The success of the strategies of the provincial photo club	245

Part IV. SUMMARIES, REVIEWS, REPORTS

<i>Vitkalov S.</i> Fokl music culture as a factor of national self-identification	252
---	-----

<i>Androsova D.</i> Christian-byzantine basis of Britain-England culture and Russia-Ukraine through the prism of national thinking	254
<i>Chukaszyn L.</i> History of the Armenian Diaspora in Ukraine: the experience of culturological reflection	255
<i>Andriitso V., Shetelia N.</i> Transcarpathian theater: the way to its professionalization (1930–1945)	256
<i>Klimchuk I.</i> The phenomenon of the national in Soviet culture (on the example of choreographic art)	266
<i>Hryhorchuk T., Tadia A.</i> Nostalgia as a factor of distribution of cultural products	270
<i>Gerchanivska P.</i> Nostalgia as a factor of distribution of cultural products	277

Наукове видання
Scientific edition

**Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку
Науковий збірник**

**Ukrainian culture : past, modern and ways of development
Scientific journals**

**Напрямок : Культурологія
Branch : *Culturology***

**Випуск 35
Issue 35**

Редактор :
С. В. Виткалов
Editor :
S. V. Vytkalov

Комп'ютерна верстка:
С. В. Виткалов
Computer make-up:
S. V. Vytkalov

У зв'язку зі зміною вимог до наукових збірників цей випуск виходить із запізненням

**Електронні версії наукових збірників та вимоги до публікацій
знаходяться на сайті – *kulturologiya.rv.ua***

М/т.: 067-803-23-98 – головний редактор та 096-541-71-35 – відповідальний секретар

Електронна адреса: *sergiy_vsv@ukr.net*

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Зам. № 240/1. Ум. друк. арк. 34,65. Наклад 100.

***Видавничі роботи: ППДМ
свідоцтво про державну реєстрацію РВ № 11 від 12.06.2002 р.
35304, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Корнин, вул. Центральна, 58
Адреса редакції: 33000, Україна, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12,
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства***